

Remiss - remittering av promemorian Gymnasie- och gymnasiesärskoleutbildning med specialidrott

Halmstads kommun stödjer i stort promemorians förslag att:

- En ny idrottsutbildning med specialidrott ska ersätta de två idrottsutbildningarna riksidrottsgymnasium och nationellt godkänd idrottsutbildning.
- Den nya idrottsutbildningen ska benämnas gymnasie- eller gymnasie-särskoleutbildning med specialidrott och vara riksrekryterande.
- Ämnesplanen för specialidrott ska bara få tillämpas inom gymnasie- och gymnasiesärskoleutbildningar med specialidrott.

Halmstads kommuns vill dock lämna följande synpunkter

Promemorians förslag 4.2

Det ska finnas nationella krav för att få vara en gymnasie- eller gymnasiesärskoleutbildning med specialidrott

Förslag: En gymnasie- eller gymnasiesärskoleutbildning med specialidrott ska godkännas om

1. det finns ett nationellt intresse av att tillgodose
 - a) elitidrottens krav, och
 - b) behovet av att elever kan kombinera gymnasial utbildning och elitidrott,
2. huvudmannen har tillgång till den idrottsliga miljö som behövs för en ändamålsenlig utbildning med specialidrott,
3. utbildningen är av god kvalitet, och
4. huvudmannen kan visa att det finns förutsättningar för ett etablerat samarbete med ett specialidrottsförbund som är relevant för utbildningen.

Skolverket ska få meddela ytterligare föreskrifter om förutsättningarna för utbildningen.

Halmstads kommuns synpunkt:

Punkt 1.

Idrotten är en ändlig karriär och att utbildningen inte bara är viktig ur ett individperspektiv utan även ur ett samhällsperspektiv. Det är viktigt att de skolor/huvudmän som blir aktuella för gymnasie- eller gymnasiesärskoleutbildning med specialidrott har ett brett utbud av nationella program, både högskoleförberedande- och yrkesprogram.

Punkt 2.

RF bör få i uppdrag att ansvara för ett tydligt regelverk som de olika specialidrottsförbunden använder sig av när de tillstyrker en huvudmans ansökan om att få bedriva gymnasie- eller gymnasiesärskoleutbildning med specialidrott.

Punkt 4.

Viktigt med ett gott samarbete men inga krav utöver vad som beskrivs i skolförfattningarna och att det i huvudsak är idrottsrörelsens uppgift att tillgodose elitidrottens krav.

Promemorians förslag 4.4

Skolverket beslutar om utbildningen efter förslag från Riksidrottsförbundet och yttrande från ett specialidrottsförbund

Förslag: Efter yttrande med förslag från Sveriges Riksidrottsförbund, inklusive yttranden från de specialidrottsförbund som är relevanta för respektive utbildning, ska Statens skolverk besluta om var gymnasie- och gymnasiesärskoleutbildning med specialidrott får anordnas och om hur många platser dessa utbildningar får omfatta. Beslutet ska gälla för fyra antagningsomgångar.

Halmstads kommuns synpunkt:

Skolverket bör ta ansvar och analysera lämpligheten av antalet platser som bör finnas inom respektive idrott, både nationellt och regionalt, inför beslut.

Promemorians förslag 4.5

Staten och kommunerna ska dela på kostnaden för ämnet specialidrott

Förslag: Ersättningen för gymnasie- eller gymnasiesärskoleutbildning med specialidrott ska bestå av två delar. En del ska avse kostnader för själva nationella programmet och en del ska avse merkostnader hänförliga till ämnet specialidrott. Kostnader som inte är hänförliga till ämnet specialidrott ska lämnas med sedvanlig interkommunal ersättning, respektive bidrag till enskilda huvudmän. För enskilda huvudmän ska ersättning för merkostnader hänförliga till ämnet specialidrott benämnas merkostnadsbelopp och inte ingå i det s.k. grundbeloppet. Statsbidrag ska betalas ut till samtliga offentliga eller enskilda huvudmän som anordnar gymnasie- eller gymnasiesärskoleutbildning med specialidrott. Skolverket ska få meddela föreskrifter om interkommunal ersättning och om bidrag till enskilda huvudmän i fråga om merkostnader, i en riksprislista för ämnet specialidrott som ska vara gemensam för både enskilda och offentliga huvudmän.

Halmstads kommuns synpunkt:

Halmstads kommun ifrågasätter en kommuns åtagande när det gäller merkostnader för ämnet specialidrott. I texten beskrivs bl.a. att denna merkostnad ska täcka exempelvis kostnader för lärare och lärverktyg. Dessa kostnader ingår redan i det grundbelopp som räknas fram enligt skolallagen. Halmstads kommun anser att undervisningen i ämnet specialidrott ska bekostas, utöver vad som redan finns med i grundbeloppet (varje 100 poängskurs inom ämnet specialidrott ersätts med 1/25 av framräknad elevpeng för respektive nationellt program), ska bekostas av det statsbidrag som respektive huvudman som anordnar gymnasie- och gymnasiesärskoleutbildning med ämnet specialidrott erhåller.

Nuvarande förslag ger att ämnet specialidrott kommer att överfinansieras, en del med del av grundbeloppet, en del av merkostnader/merkostnadsbelopp samt en del statsbidrag. Halmstads kommun anser att förslaget avseende merkostnader/merkostnadsbelopp utgår.

Promemorians förslag 4.6

Utbildningen ska vara avgiftsfri med undantag för den utrustning som behövs för elitidrotten

Förslag: Det ska införas ett undantag från huvudregeln om en avgiftsfri utbildning. Undantaget ska innebära att eleven eller dennes vårdnadshavare ska stå för kostnader som avser individuell idrottsutrustning och liknande som eleven behöver för en utbildning där elitidrott ingår. Regeringen ska få meddela föreskrifter om vilka utbildningar som får innebära att eleven eller dennes vårdnadshavare ska stå för sådana kostnader. Kostnadsansvaret ska inte gälla om en elev eller dennes vårdnadshavare av ekonomiska skäl inte kan stå för kostnaden. Beslut om detta ska fattas av huvudmannen.

Halmstads kommuns synpunkt:

Halmstads kommun ifrågasätter på vilket sätt en huvudman kan pröva om en elev eller dennes vårdnadshavare har de ekonomiska förutsättningar eller inte att bekosta individuell idrottsutrustning eller liknande. En sådan prövning skulle i så fall motsvara en prövning som görs enligt Socialtjänstlagen (2001:453) avseende ansökan om ekonomiskt bistånd.

Stycket ”Kostnadsansvaret ska inte gälla om en elev eller dennes vårdnadshavare av ekonomiska skäl inte kan stå för kostnaden. Beslut om detta ska fattas av huvudmannen” bör utgå.

Promemorians förslag 4.7

Lika möjligheter till utbildning oavsett kön samt andra frågor om urval

Förslag: Bestämmelser om behörighet och urval till det nationella program som den sökande ansökt till ska gälla. Därutöver föreslås kompletterande urvalsregler som innebär att vid urval ska hänsyn tas till den elitnivå som den sökande uppnått i sin ålderskategori i den aktuella specialidrotten. Om idrotten bedrivs könsuppdelat ska dock en sökande enbart jämföras med andra sökande av samma kön.

Den förordning som avser statsbidrag till idrottsutbildningarna ska kompletteras ur ett jämställdhetsperspektiv, så att statsbidrag ska lämnas för att skapa bättre möjligheter för elitsatsande ungdomar, kvinnor såväl som män, att kombinera sin idrottsutövning med gymnasieutbildning eller gymnasiesärskoleutbildning med specialidrott.

Bedömning: Det finns inte skäl att i övrigt göra undantag från behörighets- och urvalsreglerna för antagning till nationella program i gymnasie- och gymnasiesärskolan.

Halmstads kommuns synpunkt:

Halmstad anser att det inte ska var någon uppdelning av antalet platser utifrån kön utan den fördelningen ska göras efter att eleverna har sökt. Detta skulle då leda till att de som har nått elitnivå kan antas oavsett kön. En eftersträvan är dock att det ska var 50/50 flickor och pojkar.

Promemorians förslag 4.9

Insatser behövs för att få fler legitimerade och behöriga lärare i specialidrott

Bedömning: Gymnastik- och idrottshögskolan bör, tillsammans med övriga lärosäten som anordnar utbildning i ämnet specialidrott för blivande lärare, utveckla metoder för hur yrkesverksamma lärare i ämnet som saknar behörighet för legitimation kan nå detta genom bl.a. validering av tidigare kunskaper och erfarenheter och i förekommande fall vissa ämnesspecifika kompletteringar. Syftet är att lärarna ska bli behöriga och kunna få legitimation i ämnet specialidrott.

Regeringen bör även överväga ytterligare åtgärder för att tillgodose behovet av lärare i ämnet specialidrott i samband med de åtgärder som behöver vidtas för att minska lärarbristen generellt

Halmstads kommuns synpunkt:

Lärarkompetensen till ämnet specialidrott bör inte behandlas på något annat sätt än andra behörigheter inom gymnasieskolan.

Samma förhållningssätt bör råda om det är en duktig hantverkare som ska uppnå behörighet för att undervisa på ett yrkesprogram som det är för en duktig idrottsutövare/tränare att uppnå behörighet för att undervisa i ämnet specialidrott.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden
Christofer Lundholm, ordförande
Ewa Kristensson, förvaltningschef